

De gedoogplicht in de nieuwe Omgevingswet

Het omgevingsrecht zal in 2018 ingrijpend worden gewijzigd met de (gefaseerde) inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow). De vele wetten omgevingsrechtelijke wetten worden geïncorporeerd in de Omgevingswet. In hoofdstuk 10 van het wetsvoorstel worden de wettelijke gedoogplichten geregeld. In dit artikel zal ik kort toelichten hoe de huidige wettelijke regeling van de gedoogplichten zich verhoudt tot het voorgestelde wettelijke kader in de Ow.

Wat moet worden verstaan onder wettelijke gedoogplichten?

Wat moet ten eerste worden verstaan onder wettelijke gedoogplichten? De burger kan een wettelijke gedoogplicht worden opgelegd om in het kader van het algemeen belang bepaalde activiteiten op zijn grond toe te staan. De wettelijke gedoogplicht kan dus het eigendomsrecht van een onroerende zaak terzijde stellen om redenen van algemeen belang.

In de Ow wordt een onderscheid gemaakt tussen gedoogplichten die gelden zonder dat daar een specifieke beschikking voor hoeft te worden afgegeven en gedoogplichten die bij beschikking worden opgelegd. In het eerstgenoemde geval is kort gezegd sprake van een 'dulden' van de situatie in het algemeen belang. In het laatstgenoemde geval geldt dit ook, met het verschil dat het 'dulden' alleen kan worden opgelegd wanneer voldaan is aan de procedurele vereisten en waarborgen die gelden voor de specifieke gedoogplicht.

Veranderingen ten opzichte van de huidige situatie

Onder de Ow zullen in de kern drie veranderingen plaatsvinden ten opzichte van de huidige situatie. Allereest wordt het begrippenapparaat onder de Ow vereenvoudigd. De begrippen 'openbare werken', 'werk van openbaar belang' en 'openbare werken waarvan het algemeen nut uitdrukkelijk is erkend' worden vervangen door de eenduidige term 'werken van algemeen belang'.

Ten tweede wordt onder de Ow aangesloten bij de Algemene wet bestuursrecht (Awb) door binnen één procedure slechts sprake te laten zijn van één bevoegd gezag. Ook wordt onder de Ow afscheid genomen van de situatie dat aan een gedoogbeschikking geen uitvoering mag worden gegeven totdat deze onherroepelijk is. Onder de Awb heeft bezwaar en beroep immers geen schorsende werking.

Ten derde wordt gebroken met de situatie dat tegen dezelfde gedoogplichtbeschikking deels bij het Gerechtshof en deels bij de bestuursrechter kan worden geprocedeerd. Onder de Ow staat tegen de gedoogplichtbeschikking alleen beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State.

Conclusie

Conclusie is dat de gedoogplichtenprocedure aanzienlijk wordt gestroomlijnd en versneld onder de Omgevingswet. Een eenduidiger begrippenapparaat, een betere aansluiting bij de Awb en een eenduidiger rechtsbescherming zijn winst ten opzichte van de huidige situatie. Voor de praktijk is dit een stap vooruit.

*Wilt u meer informatie, neem contact op met David Klein Lenderink
(david.kleinlenderink@rhdhv.com) 06 10 41 85 01.*